

E. M. POWELL

Vraždy v klášteře

STANTON A BARLING
ZNOVU NA STOPĚ

Vraždy v klášteře

Text copyright © 2018 by E.M. Powell

All rights reserved.

This edition is made possible under a license arrangement originating with Amazon Publishing, www.apub.com, in collaboration with Kristin Olson Literary Agency s.r.o.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Pavel Kaas, 2023

Cover © Ghost Design, 2023

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-3849-6 (pdf)

E. M. POWELL

Vraždu v klášteře

DETEKTIVNÍ ROMÁN
ZE STŘEDOVĚKÉ ANGLIE

PŘELOŽIL PAVEL KAAS

VENDETA

*Věnováno Paulovi Fogartymu – nevyčerpateľnému
zdroji moudrosti, vtipu a vína.*

Kapitola první

Opatství Fairmore, hrabství Severní Yorkshire, 24. prosince 1176

Jako mladý muž se bratr Maurice, novicmistr opatství Fairmore, často podívoval, proč jsou staří bratři pořád tak špatně naložení.

Nyní už se nedivil. Vlastně se tomu nedivil již několik let. Roky ho připravily o zuby, kterých mu zbylo jen velice málo. Stáří mu vzalo i zrak. Na jedno oko oslepl úplně a druhé mu kalila protivná mlha.

Čas mu vzal i matku a otce, ačkoli bratr Maurice soudil, že takový je nevyhnutelný chod věcí. Přišel o mnoho svých mnišských bratří. Někteří za sebou měli dlouhý život jako jeho rodiče, zatímco jiní byli k Bohu povoláni zakrátko. Na počtu let pramálo záleželo. Dokázal se dívat do mrtvé tváře muže, kterého znal dvě desetiletí, a nic necítil. Zrovna tak držel za ruku muže, kterého znal jen pár měsíců, když odešel na věčnost, jeho ztrátu ale oplakával celé dny.

Vyhlídka na vlastní smrt mu nepůsobila žádná muka, ačkoli se přibližovala s každým dnem.

Protože až to přijde, bude spát. Konečně pořádný spánek.

Maurice už dávno dospěl k názoru, že staří lidé jsou tak náchylní ke hněvu právě pro nedostatek odpočinku. Celý den toužil po spánku, neustále mu klesala hlava, když se modlil v ambitu, a z jeho ochablých úst kapaly sliny na knihu, na kterou už svýma zkaženými očima neviděl. Když zvon ohlásil konec dne, spěchal

do dormitáře a chvatně ulehl na matraci. I teď na ní spočívalo jeho ubohé, nevyspalé tělo. Alespoň pár hodin požehnaného odpočinku.

Poté se probudil, ne však jako zamlada, kdy se probouzel osvěžený a plný sil, nýbrž na pokraji zoufalství, protože věděl, že té noci už nezamhouří oko.

Přínejmenším této noci, této nejsvětější noci, budou i ostatní spát tak málo jako on, neboť velký svátek narození Krista je doslova za dveřmi. Noční pobožnost se bude konat dříve než obvykle. Miloval tento svátek nade všechny ostatní, i když mu připomínal, že jej už mnohokrát nejspíš nezažije.

V chladné temnotě dormitáře spali bratři v důvěrně známém a k zešílení otravném chóru hlasitého chrápání, pronikavého fúknění, chrčivého dechu a hlasitých větrů.

Když zazněly klášterní zvony svolávající k bohoslužbě, byl vždycky okamžitě na nohou. Pro něj nepředstavovalo vstávání uprostřed noci žádný problém. Bděl dávno předtím. Pro ostatní, kteří měli spaní v pořádku, zvláště pro novice – samé mladé muže –, které měl na starost, to byla krutá muka.

Maurice se pro sebe usmál. Alespoň tuto výhodu oproti mladým má.

Promnul si obličej a zaposlouchal se do tmy, zda neuslyší kostelníka bratra Cuthberta, který spával v samostatné cele v zadní části dormitáře.

Obvykle zamlklý kostelník byl pracovitý chlapík, který nikdy nezanedbal své povinnosti v obsluze klášterních zvonů. Nudný chlap, ale spolehlivý.

Už by měl každou chvíli vstávat. Maurice ještě pár minut čekal.

Nic. Kolem něj se ozývaly jen zvuky vydávané spokojenými spáči.

Zamračil se, posadil se a odhrnul pokrývku. Tak toto by nešlo. Ne před svátkem vánočním. Vlastně nikdy.

Vstal z postele, navlékl si vlněnou kutnu, uhladil její záhyby a nohama v punčochách vklouzl do připravených měkkých kožených bot. Pak se vydal uličkou mezi dvěma řadami lůžek směrem

ke Cuthbertově cele. Jeho špatný zrak nedokázal proniknout stíny, v nichž se místnost utápěla, ale zakopnutí se nebál. Podlaha byla jako vždy uklizená a bez překážek. Došel ke Cuthbertovým dveřím a bez okolků je otevřel.

„Cuthberte.“ Pronesl to tak ostře, že několik nejbližších spáčů nespokojeně zavrčelo. Maurice přistoupil blíž.

Cuthbertova postel byla prázdná, přikrývka zmuchlaná.

Při nejsvětější Panně... Zmeškal snad zvonění on? *Měj rozum, člověče.* Samozřejmě že ne. Všichni ostatní bratří přece ještě spí. Hluboké zvonění, které mělo svolat klášter k modlitbě, dosud nezaznělo.

Maurice přešel k malému okénku a otevřel ho. Rázem se do něj opřel ledový vítr zvenčí, až zalapal po dechu. Husté sněžení posledních dvou dnů ustalo a venkovní svět sestával z beztvaré bílé plochy a jasné černé oblohy nad ní. Hvězdy už Maurice neviděl, ale dokázal rozeznat šmouhu, jež prozrazovala ubývající měsíc. Silně přimhouřil oči. Měsíc se nacházel přibližně tam, kde se obával, že by mohl být. Hodina pokročila. Zpozdí se na bohoslužbu. A zrovna před svátkem Narození Páně.

Cuthberte, jak jsi jen mohl?

Maurice zabouchl okenici a popadl dřevěnou tabulku a hůl, které ležely vedle Cuthbertova lůžka. „Vstávejte, bratří, vstávejte!“ Vrátil se do dormitáře a důrazně zabušil na tabulku. „Den narození našeho Pána se blíží. Radujte se! Vstávat!“ Nadělal spoustu hluku, aby probral zívající a protahující se novice. Nesmlouvavě je pobízel a hnál k nočnímu schodišti, které vedlo dolů do kostela. Věděl, že ostatní mniši je budou následovat. Zařadil se za posledního z noviců, který spěchal ze schodů. „Chvalme...“ Vrazil do novice před sebou. „Pohni se, chlapče. Pohněte se.“

Zespondu se ozvalo volání. „Nemůžeme, bratře!“

„Nemůžete? Proč ne?“

„Dveře do kostela jsou zamčené!“

Za Mauricem se začali shromažďovat další mniši, z jejichž řad se ozývalo ospalé, zmatené reptání.

„Bratří, proč stojíte?“ zeptal se jeden.

„Pohněte sebou,“ přidal se další.

V Mauricovi vzkypěl hněv. Nebudou tu snad trčet jako tupé ovce v ohradě. „Tu máš, ať použijí můj klíč.“ Podal ho muži před sebou a ten ho předal dalšímu.

Slyšel, jak se otevřely dveře kostela, a ozvalo se další zvolání. „V kostele je tma, bratře!“

Po novicových slovech zazněly překvapené výkřiky.

Maurice byl v šoku a jeho hněv dostupoval vrcholu. Toto je přece stánek Boží.

„No tak tam jen tak nestůjte!“ rozkřikl se. „Jděte rozsvítit. A ne že půjde jen jeden!“

Novici se konečně rozhýbali a Maurice si za nimi pospíšil ze schodů, vydávaje cestou další rozkazy. Konečně vešel do temného kostela.

„Ty a ty, zapalte svíčky. Ty přines knihy. Vy – jděte a probudte bratří laiky.“

Když opat vešel, v kostele už mihotala světla. Jakmile se dozvěděl o nastalé situaci, jeho tvář se zachmuřila.

Rázně nakráčel k Mauricovi. „Proč se bohoslužby zdržely, bratře? Co se děje?“

Maurice v první chvíli napadlo, že ho snad šálí sluch. „Jsme v kostele jen díky mně, bratře opate. Mně. Cuthbert není k nalezení. Kdybych nebděl, možná bychom všichni spali až do svítání.“

„Pak zahájíme bohoslužby okamžitě.“ Opat se otočil na patě. Žádné odsouzení Cuthbertova provinění. Žádné uznání toho, co Maurice udělal, aby zachránil tento vzácný den.

„Jeho bezbožná lenost nás všechny přivedla k hříchu, bratře opate!“ Maurice si byl vědom, že se k němu ostatní otáčejí s otevřenými ústy, šokováni jeho neomaleností. „Bude třeba toho líného psa ztrestat.“ Věděl, že se nechává nášet vztekem. Nedokázal by to ale zarazit, ani kdyby chtěl. „Potrestejte ho. Já vám ho najdu. Přivleču ho sem, aby čelil své hříšné, ostudné hanbě.“

Vyřítel se z kostela a vytrhával se všem, kdo se ho snažili zastavit a uklidnit. Vběhl do ambitu.

„Cuthberte!“ Jeho zuřivý řev se rozléhal v tichu mrazivé chodby, kterou dusal. Zhluboka se nadechl, aby se naplno rozkřikl znovu.

Zarazil se.

Teď v noci by tu nemělo být cítit nic než ostrý vítr z horských vřesovišť.

Jenže tady voní... maso? Vařené maso?

Ne. Maso ne. Alespoň ne běžné. Ta vůně byla nepatrně, nezvykle nasládlá. Odporná pachut' mu zvedla žaludek.

Hněv Maurice rázem přešel a vystřídal ho strach. „Cuthberte?“ Znovu vykročil a vzápětí přešel do běhu. Tentokrát si už nedával pozor, kam šlape, a běžel za tou vůní... ne. Za pachem. Byl si jist, že se šíří z klášterní kuchyně.

Rozrazil dveře. Rázem pochopil, že Cuthberta našel.

Později v modlitbách děkoval Bohu za svůj slabý stařecký zrak.

Zůstal ušetřen té strašlivé podívané, která mohla pocházet snad jedině z hlubin samotného pekla.

Kapitola druhá

Southwark, Londýn, 1. ledna 1177

I když o sobě Hugo Stanton nikdy netvrdil, že je zrovna horoucím věřícím, pokud šlo o svátky, byly jeho názory zcela pevné. Rozhodně by se měly strávit hodováním. Měl by hodovat, popíjet, a pokud by mu štěstí přálo, zakončit den v náručí svolné ženy. Přesto v tento význačný den oktávu Narození Páně vyšly jeho obvyklé plány nazmar.

Seděl ve vlhké převozní pramici na hladině kalné, neklidné Temže a čekal, až se převozníkovi podaří najít místo v rušném přístavišti v Southwarku. Neustále ho bičoval ledový vítr a ani matné ranní slunce neslibovalo, že by se měl brzy zahřát. Přitáhl si tlustý plášť těsněji k tělu a snažil se nemyslet na pikantní vařené hovězí, pečeného kapouna, slazené sýrové nákypy a jeden pohár dobrého vína za druhým. To všechno si mohl dopřávat někde u plápolajícího ohně.

„Vidíte, Stantone?“ Naproti němu seděl Aelred Barling, soudní úředník krále Jindřicha, jako vždy důstojný v tmavém taláru a plášti, a mžoural do studeného slunce. Bledá kůže Barlingova vyzáblého obličeje zrůžověla chladem. „Řeka je přeplněná plavidly, přesně jak jsem předpokládal. Čas na cestu jsem odhadl naprosto správně. Kdybychom nevypluli s předstihem, dorazili bychom pozdě a z medvěda bychom mnoho neviděli.“

Medvěd. Pro Stantonův jediný pozitivum na této cestě s Barlingem. „Doufám, že ho uvidíme,“ odpověděl Stanton. „Zdá se, že nejsme zdaleka jediní, kdo měl stejný nápad.“

Vrzající dřevěné molo se hemžilo hluchými, rozjásanými lidmi. Většina mířila pryč od říčního břehu do rušných ulic Southwarku, jen málokdo se vydával opačným směrem.

Úředník se zamračil. „Příteli,“ oslovil převozníka, „pospěšte si ke břehu.“

„Ano, pane.“ Muž zareagoval na jeho rozkaz okamžitě, ostatně nic jiného Stanton ani neočekával. Barling byl útlý a drobný, ale vyzařovala z něj autorita soudního dvora a jeho tón tomu odpovídal.

I když mezi nimi nyní panoval poněkud uvolněnější vztah, za dobu, co spolu pracovali, měl Stanton mnohdy tu čest poznat, jak to vypadá, když je Barling nespokojený, a rozhodně nestál o to, aby podobné okamžiky zažíval častěji.

Převozník se s pramicí vecpal do mezery u páchnoucího, odpadem zaneřádného břehu, čímž si vysloužil přívál nadávek a kleteb od posádek ostatních člunů.

„Jste na místě, pane.“

„Bůh vám žehnej.“ Barling se postavil a málem spadl do vody, ačkoli se pramice jen nepatrně zhoupla.

„Díky, dobrý muži.“ Stanton hodil převozníkovi minci navíc. Popadl Barlinga a bezpečně ho dostrkal po kluzkých dřevěných schodech nahoru. Úředník byl sice o dvanáct let starší než dvaadvacetiletý Stanton a hluboce vzdělaný, ale jeho obratnost při jakémkoli fyzickém úkonu byla žalostná.

„Už mě můžete pustit, Stantoně.“ Barling si uhladil tonzuru, kterou mu vítr rozfoukal. „Měli bychom si pospíšet.“ Okamžitě nasadil odpovídající tempo.

Žádné poděkování Stantonovi za pomoc, jen odhodlané vykročení davem a ignorování námitek těch, do kterých vrazil.

Stanton soudního úředníka s povzdechem a zavrtěním hlavy následoval.

Stanton se pomocí ostrých loktů protlačil k po prsa vysokému dřevěnému plotu, který obklopoval arénu vysypanou pilinami. Pevný plot udržoval dav hlučných, dychtivých lidí venku a zvířata zase uvnitř. Zápasy s medvědy byly krvavou podívanou, která ho vždycky lákala. Slyšel vyprávět o velikosti, síle a zuřivosti těchto zvířat, ale nikdy žádné na vlastní oči neviděl.

Na rozdíl od Barlinga. „Té podívané jsem se zúčastnil několikarát,“ řekl úředník, když se Stanton zmínil, že půjde. „Tento sport si oblíbila sama Jeho Milost, a to z velmi dobrého důvodu.“

Další příjemná zábava, kterou si hodlal o svátcích dopřát. Alespoň si to Stanton myslel, dokud nepochopil, že se Barling rozhodl jít s ním. Odmítnout ho prostě nemohl.

A co hůř, Barling hodlal této příležitosti využít k jedné ze svých lekcí. S oblibou zdůrazňoval, že Stanton je jeho žákem a on Stantonovým mistrem. S oblibou a často. Stanton věděl, že vinit může leda sebe. Když se s Barlingem setkal poprvé, sloužil jako posel u královského putovního soudu, což byla práce, kterou si zoufale přál opustit. Před sedmi měsíci, když s Barlingem vyřešili záhadnou sérii brutálních vražd, měl Stanton možnost najít si jiné místo, ale nevyšlo mu to. Barling ho přesvědčil, že má neobyčejný talent pro hledání pravdy, a proto by pro něj měl pracovat a pomáhat mu přivést provinilce před soud. Stanton celou dobu, která od toho rozhodnutí uplynula, přemýšlel, zda se rozhodl správně.

Práce ho bavila, zvláště ty povinnosti, které obnášely jízdu na rychlém koni nebo hledání provinilců po městských pivnicích. Ostatní úkoly byly mnohem méně přitažlivé. Stejně jako Barlingovy lekce a věčné poučování. Všudypřítomný Barling dokázal zkazit sebelepší náladu. Úředník uměl využít každé příležitosti ke zpochybňování Stantonových úsudků, což někdy zabralo celé hodiny. Pořád to ale bylo lepší, než když do Stantonova hučel poučky o zákonu a právu. Stanton začínal tušit, že by nic neučinilo Barlinga šťastnějším, než kdyby jej přetvořil k obrazu svému – kdyby

Stanton chodil celý v černém, na hlavě nosil vystříhanou tonzuru a plně se oddal studiu zaprášených rukopisů a svitků. To by ovšem Stanton raději skočil do této ledové, páchnoucí řeky.

V medvědí jámě před nimi poskakoval jakýsi blázen hrající na píšťalku, který nohama víril ve studeném vzduchu obláčky prachu z pilin. S ním podél plotu pobíhal malý tančící psík navlečený do žluto-červeného oblečku, stejně jako jeho pán. Uprostřed jámy se tyčil mohutný dřevěný sloup a jeho krví zčernalý povrch byl příslibem událostí, které měly přijít.

Stanton se zachvěl, i když tentokrát za to nemohla zima.

„Bohužel,“ řekl Barling, který stál po jeho pravici, „z této taškařice si žádné poučení vzít nelze.“

Blázen poskakoval dál a pes mu pobíhal pod nohama sem a tam.

Stanton se neubránil smíchu. „Ten psík je ale opravdu dobrý, Barlingu.“

Úředník si pohrdlivě odfrkl.

Účinkující zakončil své představení nesmírně hlubokou úklonou. Pes mu přitom vyskočil na záda za výbuchu bujarého veselí a potlesku. Stále ještě sehnutý muž smekl čepici a začal s ní obcházet medvědí jámu.

„Možná by se tu přece jen jisté poučení našlo,“ řekl Barling, „a totiž, že ten muž v ohradě je menší hlupák než ti, kteří mu dávají své peníze.“

Stanton otevřel toboleku, a když muž procházel kolem, hodil mu minci. „Nebo je to možná tak, že když někdo umí lidi rozesmát, zaslouží si odměnu.“ Mrkl na úředníka.

Barlingovy tenké semknuté rty Stantonovi prozradily i beze slov, co si úředník o jeho odpovědi myslí.

Potlačil úsměv. Vtom to v davu na druhé straně jámy zahučelo.

„Hlouposti skončily, což je pro mne rozhodně vítaná úleva,“ prohlásil Barling. „Zdá se, že Ursus se blíží.“

Konečně. Ať už s Barlingem, nebo bez něj, toto si Stanton nemohl nechat ujít. Naklonil se dopředu, jak jen to šlo, a natáhl krk, aby měl lepší výhled.

Komediant v jámě se ohlédl po zdroji rozruchu a zbledl. Popadl psíka do podpaží, plavným skokem překonal plot a zmizel. Smích přihlížejících rázem umlkl a rozesmáté tváře zkameněly úžasem. Dav zahučel napjatým očekáváním.

Vrata medvědí jámy se otevřela a dovnitř vešli dva muži ozbrojení dlouhými tyčemi. Poté do arény vstoupil medvěďář. Jednou rukou tahal za dlouhý, tlustý řetěz a ve druhé držel silnou hůl.

Za ním, na konci řetězu, se kolébal medvěd – obrovská bestie s černou srstí.

Kapitola třetí

Stanton se nahlas zajíkl, stejně jako mnozí v davu kolem něj. Jiní se začali strkat, aby lépe viděli, a odevšad zněly vzrušené výkřiky. Stanton stál pevně, aby si udržel své místo, a všiml si, že Barling se snaží o totéž.

„Medvěd!“

„Proboha, to je monstrum!“

„Tomu říkám medvěd!“

Stantona napadlo, jestli ho nešálí zrak. „Podívejte se, jak je to zvíře obrovské,“ řekl a obrátil se k Barlingovi. „Jen se na to podívejte.“

Dokonce i úředník vypadal ohromeně. „Byl jsem svědkem řady zápasů s medvědem,“ odvětil, „ale nikdy jsem neviděl tak pozoruhodné zvíře jako toto.“

Stanton pohlédl zpátky k ohradě a doufal, že Barling zapomene na poučování a bude se jen dívat.

Řetěz, který medvěďář držel, byl připevněn k masivnímu postroji z kůže a kovu, který měl medvěd upevněný kolem mohutné lebky a horní části robustního čenichu. Nic však nezajišťovalo jeho čtyři silné tlapy s drápy, jež byly rozhodně delší než Stantonův jídelní nůž a podle všeho i mnohem ostřejší.

Ve Stantonovi se rozproudila krev a totéž cítil z ostatních diváků. Vzrušení a napětí ve vzduchu se dalo krájet. Vyprostil ruku z tlačení těl a ostrým hvizdem se přidal k ostatním.

Medvěďář připnul řetěz ke sloupu, z něhož muži s tyčemi ani na okamžik nespouštěli zrak. Obrovská šelma pro změnu upírala pohled drobných oček na svého pána.

„Tady vidíte hlavního zápasníka,“ řekl Barling a jeho slova byla zjevně určena výlučně Stantonovým uším. „Co vás napadne jako první?“

První Stantonova myšlenka byla, že si v budoucnu důkladně rozmyslí, jestli ještě někdy Barlingovi sdělí nějaké své plány. To se však vyslovit neodhodlal. Neodvážil se. Místo toho řekl: „Že je ten medvěd děsivá bestie.“

Barling pokrčil rameny. „To mi mohl říct i ten tančící blázen. Nebo kterýkoli jiný hlupák.“

Stanton popuzeně dodal: „A že svého pána nemá zrovna v oblibě.“ Zatímco pes na svého majitele pohlížel s oddanou důvěrou, medvěd vypadal, že je připravený muže, který ho ovládá, na místě sežrat.

„To už je lepší.“

Přes sílící řev zazněl další rozruch. Ten ovšem netvořily lidské hlasy, ale štěkot a vytí psů připravených k boji.

„A zde máme soupeře,“ pokračoval v poučování Barling.

Do jámy vtrhli tři psi, pod jejichž hladkou srstí barvy čerstvě zryté půdy se vlnilo pevné svalstvo. Vodítka napínali s takovou zuřivostí, že se psovodi jen taktak udrželi na nohou.

Stanton to plemeno dobře znal. „Mastifové. Ti nejlepší psi.“

„Dovolím si nesouhlasit,“ namítl Barling. „Existují mnohem ušlechtilejší plemena.“

„Ovšem pro tuto událost jsou nejvhodnější. Mají silné čelisti. A tady je budou potřebovat.“

Medvěd spustil oči ze svého pána, který ustoupil stranou, a upřeně se zahleděl na robustní, vztekle vrčící psy. Ve svém těsném postroji rozevřel tlamu, jak jen to šlo, aby jim odpověděl.

Stanton zalapal po dechu, když spatřil jeho obrovské zuby.

Psi zareagovali ještě zuřivějším štěkotem, který se dral z jejich rozšklebených zubatých tlam. Ostatné kovové obojky se kolem

jejich silných krků napínaly, jak se vzpírali a nedočkavě předními tlapami drásali zem.

„Ursus je v háji!“ zvolal znechuceně muž po Stantonově levici.

Medvěd se s hlavou skloněnou otočil a ve zvířeném prachu zamířil pryč. Daleko nedošel. Řetěz se vzápětí napnul, až to zachřestilo. Medvěd znovu zvedl hlavu. Teď i Stanton poznal, že má strach.

„Ví, že je v pasti,“ řekl Barlingovi. „O to nebezpečnější bude.“

Barling přikývl. „Stejně by se zachoval každý muž. Koneckonců i žena.“

Stanton to věděl až příliš dobře. Sám viděl, jak zničující výsledky takovéto situace přinášejí. A nejen loni v létě, když s Barlingem odhaloval hrůzné vraždy. Vzpomínku na vlastní ztrátu raději rychle zahnal. Lidé kolem něj křičeli a bušili na stěny arény. Tep se mu zrychlil v rytmu okolního hluku.

„Pustte psy!“

„Psy! Psy!“

Psovodi mastifům stáhli vodítka a psi zaútočili na svoji kořist.

Ursus vstal, vztyčil se na zadních nohách do majestátní výšky.

„Proboha!“ vykřikl Stanton šokem a nadšením zároveň. „Dokáže stát jako člověk!“

První pes skočil. Širokým máchnutím přední tlapy ho medvěd odmrštil do vzduchu, pes opsal oblouk a dopadl na zem. Hluboké, rudé šrámy na jeho pleci vyvolaly výkřiky davu. Druhý dostal ránu do čenichu, která ho odhodila, ale nezranila. Třetí se držel tiše vzadu, uši sklopené k lebce.

„Co říkáte na protivníka, Stantone?“

„První dva psi jsou bojovníci. Vypadá to ale, že ten třetí je vyděšený. Nemám mu to za zlé.“

Barling pozvedl tenké obočí. „Když myslíte.“

Medvěďův řev přehlušil i hulákání davu. Zvíře kleslo na všechny čtyři, aby mohlo vyrazit proti útočníkům. Medvěd se oháněl tak obratně, jak jen mu jeho mohutnost dovolovala, nedařilo se mu však zasadit úder. První pes už se na nohy nepostavil, druhý však zaútočil znovu. Vrhł se na šelmu celou svou vahou a široce

rozevřenými čelistmi sevřel medvědovi pravou zadní nohu. Medvěd bolestně zavyl a začal tlapou mlátit ze strany na stranu, pes ho však nepouštěl.

Nejprve psí zuby rozervaly srst a pak i svalstvo. Krev se rozstříkla kolem a medvěduv řev se nesl nad šílícím davem diváků. Pak se však medvěd rozehnal tlapou, drápy rozerval soupeřovo tělo, a tak se zbavil i druhého psa.

„Zpátky! Hned! Zpátky!“ Medvěďář prudce škuibl za řetěz a zamával šelmě holí před čenichem.

Medvěd vyrazil proti němu.

Stantonovo varování zaznělo společně s výkřiky stovek dalších hrdel.

Muži s tyčemi se však bleskurychle přesunuli dovnitř a rozzuřeného medvěda za jásotu diváků odehnali. Dva psovodi chytili své zraněné psy a odtáhli je stranou, zatímco mezi diváky to zabouřilo přílivem nové energie – to nastalo vyplácení výher v sázkách, provázené podáváním rukou i kletbami. Druhý pes svého psovo-
da pod vlivem bolesti a vzteku kousl, když spolu opouštěli arénu. Třetí psovod se držel v zadu a na svého psa, který se stále krčil za medvědem, pouze zapískal.

Stanton se s bušícím srdcem otočil, aby promluvil k Barlingovi, ale úředník ho přerušil.

„A co ten třetí pes, Stanton?“ zeptal se úředník. „Stále si myslíte, že nemá bojovného ducha?“

„Nemá, dokonce ani...“ A pak to uviděl. Třetí pes se nedržel zpátky ze strachu. Pouze čekal. Číhal. Nyní vyrazil v náhlém výbuchu smrtící síly a přitom děsivě potichu. Skočil medvědovi na hřbet a silnými čelistmi sevřel jeho krk.

Vypukla nová vlna výkřiků.

Medvěd se šokem a bolestí vzepjal na zadní a předními tlapami mával v marné snaze dostat ze sebe obrovského psa. Nepodařilo se. Pes sevřel zkrvavené čelisti a pokusil se medvěda vlastní vahou strhnout k zemi. Ursus zavrával.

Ozvaly se další výkřiky a bušení do plotu arény.

Stanton se tentokrát přidal a tloukl takovou silou, že si odřel klouby. Jako by chtěl medvědovi dodat energii k obraně proti zákeřnému útoku. „Pojď!“

Medvěd se svalil. Dopadl tvrdě a ztěžka v hustém oblaku odletujících pilin. Stantonův výkřik zanikl v burácení davu.

Dopad byl tak tvrdý, že pes povolil sevření, sklouzl z medvědova hřbetu a přistál na svém. Nato Ursus vykopl zadní tlapou. Strašlivé drápy se zaryly do masa. Zraněný pes se pokusil vstát, ale nemohl.

Zato Ursus mohl. A také vstal.

Vstal. Stanton už nedokázal formulovat slova, jen neartikulovaně hulákal.

Medvěd potřásl hlavou, vztekle zařval, vzepjal se a znovu a znovu do psa bušil. Nemilosrdně svého protivníka rval a drásal.

Nářek umírajícího psa zněl v davu pronikavou ozvěnou, ze které se Stantonovi rozezvonilo v uších. Ale byl konec. Medvěd bojoval jako ten nejstatečnější z válečníků. Vítěz byl jasný. Stanton se dlouze nadechl.

„Teď už chápete, čemu říkám podívaná, Stantoně?“

„Chápu. Budu si to pamatovat po zbytek svých dnů.“

Když se muži s tyčemi rozběhli, aby medvěda odstrčili, z davu se ozvalo mohutné skandování: „Ursus, vítěz! Ursus, vítěz!“

Zamračený majitel třetího psa odtáhl jeho mrtvolu z medvědí jámy. Na světlých pilinách po něm zůstala šarlatová šmouha.

Stanton pokračoval: „Ten mastif málem zvítězil. Šel na to mazaně. Úplně jsem se v něm zmýlil. Myslel jsem, že to plemeno znám lépe.“

Teď klesl k zemi i Ursus. Jeho zranění byla patrná jako lesklé rudé záblesky v mokré, zcuchané srsti. Hluk se ztišil, když se opět rozeběhlo vyplácení sázek a dohadování spolu s prvním, nadšeným hodnocením právě skončeného zápasu.

„Byl vycvičen velmi chytře, což ho dovedlo blízko úspěchu,“ řekl Barling. „Pamatujte, že jedno plemeno ještě neznamená, že jsou všichni jeho příslušníci stejní. Může to sice platit pro většinu, ale vždy budou existovat výjimky.“

„Škoda že nakonec přišel o život. Ale medvěd si zasloužil vyhrát.“ Stanton kývl na vyčerpané zvíře. Leželo na zemi jako obrovská černá hromada a ze všech sil se snažilo olizovat si četné rány, v čemž mu ovšem bránil postroj. „Byl úžasný.“

„Byl?“ opáčil Barling. „Představení ještě neskončilo.“

V ten samý moment se z dálky rozezněl řev další smečky. Medvěd prudce zvedl hlavu. Zranění rázem pustil z hlavy.

„Oni po něm chtějí, aby dnes ještě bojoval?“ Stanton překvapeně zíral na Barlinga. „Poté, co dostal tak zabrat?“

„Samozřejmě.“ Barling rozhodně přikývl. „Jinak by se lidé vzbouřili. Potřebují ukojit svoji krvežíznivost.“

Stanton hledal správná slova, jimiž by Barlingovi odporoval, ale zarazil se, když si všiml hemžení v hloučku opodál. Davem si k nim razili cestu dva strážníci z paláce. Lidé jim navzdory tlačení ustupovali.

„Pane,“ oslovil jeden ze strážných Barlinga. „Mylord de Glanville si žádá vaši přítomnost v paláci.“

„Králova spravedlnost mě volá i v tak velký svátek, jako je tento?“ Úředníkův tón jasně prozrazoval, jak moc ho vyrušení popudilo. Ten tón Stanton dobře znal, stejně tak jako výraz v Barlingově tváři.

„Ano, pane. Okamžitě, pane,“ odpověděl strážný uctivě, zároveň však rozhodně.

Barling se netrpělivě zamračil, ale měl se k odchodu.

Stanton věděl, že to tak dopadne. Barling očekával bezvýhradnou poslušnost od svých podřízených, zároveň byl však připraven podvolit se všem příkazům autorit, jež mu byly nadřazeny, i kdyby mu připadaly sebevíc pomýlené.

Úředník se ještě zastavil. „Sejdeme se později, Stantoně. Musíme toho hodně probrat.“ Zmizel, aniž by počkal na odpověď.

Šťěstěna se smilovala. Jakmile Barling zmizel z dohledu, nic Stantonovi nebránilo jíst a pít dosyta, přesně jak původně zamýšlel.

Podíval se zpět do jámy.

Ztýraný, unavený medvěd se ztěžka zvedl na nohy. Hluk rozběhnutých psů se blížil. Dav se znovu rozburácel.

Stanton se nepřipojil. Ani však neopustil své místo u ohrady.

Hodování počká. Zůstal mezi diváky, i když ho ta podívaná už netěšila. Věděl, jaké to je, porazit nebezpečného nepřítele, jen aby musel čelit novému. Znal tu hrůzu a vyčerpání, které takovéto zjištění přináší.

Přál si mít alespoň poloviční Ursovu odvahu.

Kapitola čtvrtá

Aelred Barling sledoval, jak se přístaviště v Southwarku rychle vzdaluje. Pramice, ve které seděl, byla mnohem lepší než ta, v níž připlul. Oba strážníci usilovně veslovali v pravidelném tempu, přestože do Westminsteru museli plout proti proudu.

Za jiných okolností by si takovou cestu užil. Za jasného dne, jako byl tento, se obrysy mnoha londýnských hradů, klášterů a kostelů tyčily na pozadí jasné modré oblohy na důkaz velikosti jeho milovaného města. Pokrok, s nímž byly budovány základy velkolepého kamenného mostu, který se stavěl jako náhrada za starý, hniјící dřevěný, byl patrný i z dálky. Přesto si tu velkolepou podívanou nijak zvlášť nevychutnával. Znovu se zamyslel nad naléhavou žádostí. Proč ho významný soudce krále Jindřicha Ranulf de Glanville předvolává právě dnes?

Král. Stalo se snad něco s Jeho Veličenstvem? To by byla skutečně vážná věc – ta nejvážnější.

Směšný nápad, Barlingu. Pokud by tomu tak bylo, de Glanville by neztrácel čas voláním jeho maličkosti. Lámal si sice hlavu, co by za tím mohlo stát, nepochyboval však, že jeho účast je nezbytná. K de Glanvillovi, jehož král loni pověřil vedením putovního soudu pro severní hrabství, choval nejhlubší úctu. Král Jindřich tehdy nařídil, aby byl zákon uplatňován i v nejdleších koutech jeho území. I když se Barling netěšil z vyhlídky, že bude muset opustit svou práci v králově spisovně, bylo mu ctí, že byl k takovému úkolu vybrán. Služba u putovního soudu ovšem zdaleka nedopadla tak,

jak očekával. Barling se tváří v tvář setkal s hrozným krveprolitím, při jehož řešení se nejednou ocitl ve velkém nebezpečí. Přesto nakonec spravedlnost zvítězila.

„Už tam budeme, pane,“ řekl strážný před ním, aniž by polevil ve veslování.

Barling se ohlédl přes rameno a přikývl. „Máme slušné tempo.“

Ano, spravedlnost tehdy zvítězila. Bez pomoci mladého Huga Stanton, pouhého posla putovního soudu, by se tak ale možná nestalo. Nyní mezi nimi panoval vztah mistra a žáka. Alespoň do jisté míry. Stanton se v mnohém osvědčil. Byl to talentovaný, rychlý jezdec, jehož, jak se zdálo, při náhlých přesunech z jednoho místa na druhé nemohlo nic zaskočit. Zároveň uměl daleko lépe jednat s prostými lidmi než Barling. Obzvláště s ženskými. Barling si často zoufal nad tím, jak jeho žák nestydatě využívá kouzla svých modrých očí a vlasů barvy zralého obilí. Horší byla Stantonova lenost. Barlingovi se dosud nepodařilo tento mladíkův zlozvyk zlomit. Dobře věděl, že Stanton je nadprůměrně inteligentní, neprojevoval však žádný valný zájem nebo nadšení, když se ho Barling snažil poučovat alespoň o těch nejzákladnějších záležitostech zákona. Byly chvíle, kdy to Barlinga nadmíru dráždilo. Žák by měl věnovat pozornost svému mistrovi, a ne ho v jednom kuse dohánět k zuřivosti. Ovšem se stejnou lehkostí dokáže vypátrat pohřešovaného žalobce nebo vymámit ze souseda důležité informace o dědických pozemkových nárocích, takže Barling musel uznat, že Hugo Stanton je pro něj občas skutečně neocenitelným spolupracovníkem. Ne že by to někdy vyslovil nahlas. Na žvásty neměl čas.

„Jsme tady, pane.“ Ve studeném vzduchu stoupaly od úst zadýchaného strážného obláčky páry.

Když pramice připlouvala pod schodiště Westminsteru, z věží chrámu svatého Petra se rozezněly zvony svolávající k polední bohoslužbě. Jejich vysoké tóny Barlingovi potvrdily, jak rychlá jejich plavba proti proudu vskutku byla.

Následoval strážce k rozlehlému domu nedaleko řeky, který de Glanville obýval, když se zdržoval u soudu. Cestou Barling

nezpozoroval nic, co by naznačovalo, že došlo k nějakým znepokojivým událostem. Král odcestoval pryč se svým putovním soudem, takže ulice, náměstí a nádvoří kolem paláce nebyly tak rušné jako obvykle. Barling usoudil, že v takovýto sváteční den bude velká síň, z níž se tahalo za nejdůležitější nitky královské justice, víceméně opuštěná.

Stráže ho vedly přes malou vrátnici u vchodu do de Glanvillova domu. Mohutné dřevěné dveře na zaklepání okamžitě otevřel jeden ze soudních sluhů. Barling shodil plášť a rukavice, které si od něj sluha s úklonou vzal, zatímco ho jeden ze strážných šel ohlásit do síně.

„Aelred Barling, mylord.“

„Vstupte, Barlingu,“ zazněl hluboký hlas soudce de Glanvilla.

Strážný Barlinga uvedl a zavřel za ním dveře.

„Můj pane.“ Když se Barling uctivě uklonil, zjistil, že impozantní de Glanville není v pohodlně zařízené místnosti s vysokým stropem sám.

Naproti soudci před velkým roztopeným krbem seděl opat.

Barling se neubráníl překvapení. Ne proto, že by de Glanville hostil tak významného návštěvníka; opat od nedalekého Svatého Petra byl v tomto domě častým hostem. Tento muž však nebyl oblečen v černém rouchu zmíněného benediktinského kláštera. Místo toho měl na sobě bílé vlněné roucho odříkavého cisterciáckého řádu, a to z mimořádně jemné vlny, neuniklo Barlingovi.

De Glanville pokynul Barlingovi. „Přistupte.“

Barling tak učinil se sepjatýma rukama a zastavil se v uctivé vzdálenosti od obou mužů. I tak k němu sálal žár hořících polen, což byla po té zimě venku vítaná změna.

„Aelred Barling,“ představil ho de Glanville mnichovi. „Jeden z mých nejzkušenějších úředníků.“

Mnich jen přikývl.

„Barlingu, toto je opat Nicholas z velkého cisterciáckého kláštera v opatství Linwood. Musíme s vámi probrat jistou bezodkladnou záležitost.“

„Pane opate.“ Barling se znovu uklonil. Muž v bílém rouchu měl ušlechtilé vystupování a vyzářovalo z něj sebevědomí charakteristické pro jeho postavení. „Je mi ctí se s vámi seznámit. Opatství Linwood se těší nejvyššímu věhlasu. Svaté místo.“ Opatova přítomnost mu připadala nezvyklá. V tento sváteční den by za normálních okolností neopustil svůj klášter a nepodnikl cestu dlouhou dobrých třicet mil, jen aby navštívil de Glanvilla.

„Je to svatý a pokojný dům,“ odpověděl opat. „Ale kvůli Linwoodu tady nejsem. Mám pravdu, de Glanville?“

„Zajisté,“ přisvědčil de Glanville. „Opat Nicholas vyhledal mou pomoc, protože v jednom ze sídel bílých mnichů došlo k hrozné události.“ Jeho již tak hluboký hlas ještě klesl. „Vše nasvědčuje tomu, že jeden z bratří byl zavražděn.“

„A to přímo strašlivým způsobem.“ Opat vzal do ruky dopis. „Dostal jsem o tom zprávu před dvěma dny. Vyrázil jsem do Londýna, jakmile to bylo možné.“

Barling místo odpovědi sklonil hlavu.

Trináct let ve službách královských soudců ho naučilo, kdy je nejlepší držet se zpátky. Naslouchat bylo mnohem přínosnější než mluvit, zvláště v situaci jako tato. Důvod, proč byl předvolán, se mu měl teprve vyjevit.

Opat pokračoval: „K vraždě došlo v opatství Fairmore, v hrabství Yorkshire. Náš řád sice upřednostňuje odloučená místa, ale Fairmore je od světa skutečně mimořádně odříznutý. Přesto ani jeho poloha hluboko v rašelištích nezabránila zlu, aby si ho našlo. V předvečer svátku Narození Páně byl kostelník z Fairmore, bratr Cuthbert, zavražděn za naprosto ohavných okolností.“ Nicholas se předklonil. „Byl uškrcen a jeho tělo spáleno v klášterní kuchyni.“ Narovnal se. „Nebo alespoň jeho část.“ Otrásl se. „Hlava, ramena a horní polovina trupu.“

Barling se přezehnal. Při představě takového osudu se mu sevřely útroby. „Kéž je nyní již v péči Boží.“

„Strašný konec.“ De Glanville se tvářil zasmušile, ale Barling ho znal natolik dobře, aby odhadl bouřlivý hněv, který v něm vyvolával

mnichův úděl. „Opat Philip z Fairmore však netuší, kdo tento zločin spáchal.“

„Philip v dopise uvádí, že vyslyšel všechny mnichy z kapituly,“ řekl Nicholas. „Včetně bratří laiků. Všichni tvrdili, že nic špatného neudělali a že o tom nic nevědí. Nic.“

Barling nehnul ani brvou. Podle jeho zkušeností takováto prohlášení nemusela nic znamenat.

„Bratři z Fairmore žijí oddaně podle cisterciáckého řádu. Jejich režim patří mezi nejnáročnější ze všech řádů, fyzicky i duchovně. Svůj život zasvěcují Bohu modlitbou, půstem a tvrdou prací.“ V opatově hlase se probouzely emoce. „Žijí v klášteře, ne v opevněném hradě. Stejně jako vlk napadá bezbrannou ovci, i k nim se někdo přikradl zvenčí a spáchal ten hrozný čin. Ať to udělal kdokoli, musí být postaven před soud. Musí.“

„Samozřejmě, pane opate. Samozřejmě.“ De Glanville zvedl chlácholivě ruku. „Proto pomohu, jak požadujete.“

Ani teď neměl Barling v nastalé situaci příliš jasno. Jakmile však de Glanville znovu promluvil, všechno mu došlo.

„Ujišťuji vás, že Aelred Barling je rozhodně pravým mužem pro toto vyšetřování.“